

EL DOLOR D'UN PARE. LA POÈTICA DEL DOL EN VICENT ANDRÉS ESTELLÉS I GIUSEPPE UNGARETTI

El juliol-agost de 1978 la revista *Serra d'Or* publicà una entrevista titulada «Vicent Andrés Estellés una inconformitat» que signava Enric Bou, i que havia sigut realitzada amb ocasió del Premi d'Honor de les Lletres Catalanes concedit al poeta valencià. Allí trobem una afirmació que, al meu parer, fa replantejar l'estil i la poètica estellesianes. Bou li va preguntar si se sentia influït per Pablo Neruda, i Estellés respongué: "No. Jo crec que no. Ha estat un objecte de devoció estrany. [...] M'han influït més Rimbaud, Baudelaire, Eluard, Ungaretti, Quasimodo, Walt Whitman, Pavese". A partir d'aquesta afirmació, m'he dedicat a resseguir els punts de contacte entre Estellés i Ungaretti, i he trobat connexions poètiques, estilístiques, temàtiques i fins i tot vitals. Ambdós varen ser escriptors clau del segle XX en les respectives cultures, ja que trencaren completament el model poètic anterior, reinventant una nova manera de fer poesia. A més, varen ser espectadors directes de la destrucció causada per la guerra. Tots dos eren fills de forners, persones humils però alhora carismàtiques i capaces, a través dels seus versos, de donar esperança i de fer-se càrrec del dolor col·lectiu. I encara hi ha un altre punt en comú molt important: la mort dels fills, que potser és el dolor més gran, més sord i extenuant, que un pare pot experimentar en la vida. Fou a partir d'aquestes desgràcies que nasqueren els poemaris *Primera Soledad* (1988) i *La Nit* (1956), d'Estellés, i *Il Dolore* (1947), d'Ungaretti. Tres obres mestres en el seu gènere amb nombroses connexions, tant a nivell estilístic com temàtic, i que permeten realitzar una comparació entre tots dos autors.